

Identificació de l'expedient

Títol: Resolució per la qual es dona per finalitzada l'execució de les actuacions complementàries de recuperació ambiental de la Platja Litoral (Àmbit E) de Sant Adrià de Besòs arran de les tempestes *Ciaran* i *Nelson*

Procediment de recuperació voluntària Q0508-2023-1 (SC1616/3)

Front Litoral - Sant Adrià del Besòs – Àmbit E (platja)

ANTECEDENTS

1. Identificació de l'emplaçament

L'emplaçament objecte de recuperació correspon a un terreny ubicat al terme municipal de Sant Adrià del Besòs, concretament, al front litoral entre Badalona i Sant Adrià, entre el marge esquerra del riu Besòs a Sant Adrià del Besòs i el carrer de la Mar Jònica de Badalona, amb coordenades UTM (ETRS89) X435959; Y4585862. Es tracta d'una platja urbana que històricament ha patit una important pressió industrial.

L'emplaçament objecte de la present resolució ha estat anomenat com **àmbit E** i es correspon amb la Platja Litoral de Sant Adrià de Besòs. L'emplaçament no disposa de referència cadastral ni registral ja que pertany al Domini Públic Marítim Terrestre (DPMT).

2. Cronologia de fets

En els terrenys descrits en el punt primer dels antecedents es van realitzar diverses tasques d'investigació de la qualitat del sòl des de l'any 2018 que van permetre detectar una afecció al sòl per metalls, HAPs i PCB i a les aigües subterrànies per plom (resultats valorats per l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) en el marc de les seves competències).

Segons les anàlisi de risc (AQR) realitzades, l'afecció detectada comportava un risc inacceptable per a la salut humana per a la via del contacte directe amb el sòl per part del usuàries de la platja i del contacte directe amb l'aigua per part dels banyistes. L'anàlisi de sensibilitat no mostrava variacions en el risc cancerigen però sí en el toxicològic, que passava també a ser inacceptable. Tot i el passat industrial de l'entorn, l'afecció detectada es va vincular a un origen desconegut.

Amb data 24 de febrer de 2023 el Departament de Gestió de la Contaminació del Sòl de l'ARC va emetre un informe tècnic favorable del projecte de recuperació ambiental del sòl presentat pel MINISTERIO PARA LA TRANSICIÓN ECOLÓGICA Y EL RETO DEMOGRÁFICO (MITERD).

El projecte va ser aprovat, amb condicions tècniques, per resolució del director de l'ARC de data 3 de març de 2023.

Entre maig i octubre de 2023, es van portar a terme, per encàrrec del MITERD, les actuacions de sanejament del subsol per via voluntària de la Platja del Litoral de Sant Adrià (àmbit E).

Amb data 3 d'octubre de 2023, l'Ajuntament de Sant Adrià del Besòs tramet a l'ARC una proposta de Programa de Control i Seguiment periòdic del sòl per valorar l'evolució de les substàncies contaminants en el temps i l'espai.

Entre els dies 2 i 6 de novembre de 2023, el MITERD (mitjançant la Dirección General de la Costa y del Mar, Demarcación de Costas en Cataluña) tramet a l'ARC un informe i documentació corresponent al final de les actuacions de descontaminació portades a terme a la Platja Litoral i l'acreditació de les feines de recuperació ambiental certificades per una entitat de control (EC-SOL). Les feines van consistir en l'excavació de la sorra i materials de reblert i la gestió amb gestor autoritzat, i l'anàlisi del sòl romanent present als vasos d'excavació. Una vegada verificada la recuperació de la platja per al seu ús, es va retornar l'emplaçament al seu perfil inicial amb l'aportació de sorres de pedrera.

Amb data 4 de novembre de 2023, la tempesta Ciaran va impactar contra la costa catalana, causant una forta erosió en el frontal de la Platja del Litoral i la mobilització de les sorres en direcció nord-est, creant noves zones emergides en el límit de la mateixa (es va modificar l'estat ambiental d'una part de la Platja ja recuperada). Davant aquesta situació, es comunicà a l'ARC per part del Consorci del Besòs que: per encàrrec de l'Ajuntament de Sant Adrià es comprovaria l'estat ambiental de la Platja mitjançant el mostreig i anàlisi a laboratori de les sorres superficials en aquelles zones que s'havien vist afectades per la tempesta.

Vist l'anterior, a finals de novembre de 2023, l'empresa DAC ENVIRO (a petició del Consorci del Besòs) realitzà una investigació addicional, actualitzant les dades de l'estat químic superficial de la Platja del Litoral per tal de conèixer l'afectació de la tempesta Ciaran. Els resultats d'aquesta investigació van indicar que les sorres superficials de la platja seguien presentant concentracions en metalls superiors als

“valors objectius” de risc acceptable per a la salut dels futurs usuaris, definits en el marc del projecte de recuperació voluntària aprovat, i, per tant, calia prosseguir amb les tasques de recuperació de l'àmbit.

Amb data 7 de març de 2024, l'Ajuntament de Sant Adrià presentà davant l'ARC la documentació relativa a l'actualització de l'estat ambiental superficial de la Platja del Litoral després de la tempesta Ciaran i una proposta d'actuacions.

Amb data 25 de març de 2024 el Departament de Gestió de la Contaminació del Sòl de l'ARC va emetre un informe tècnic de valoració de la recuperació ambiental de l'emplaçament, tenint en compte la documentació presentada i la documentació obrant a l'expedient. L'informe de l'ARC va valorar tècnicament l'informe final de les tasques de recuperació del sòl de la platja del Litoral de Sant Adrià de Besòs per via voluntària presentat pel MITERD i les considerà adequades. També es valorà l'actualització de l'estat químic de la sorra superficial una vegada finalitzades les tasques de recuperació i realitzada posteriorment arran de l'impacte de la tempesta *Ciaran*.

Amb data 5 d'abril de 2024 el Departament de Gestió de la Contaminació del Sòl de l'ARC emet una nota tècnica que complementava l'informe tècnic de valoració de l'ARC de data 25 de març de 2024 en el que es valoraven les tasques de descontaminació de la platja realitzades al llarg de 2023 i l'actualització de l'estat químic de les sorres superficials (mostreig i anàlisi) arran dels efectes provocats per la tempesta *Ciaran*. En aquesta nota tècnica es fa referència a la tempesta *Nelson*, produïda el 29 de març de 2024, que va modificar de nou la morfologia del frontal de la Platja del Litoral de Sant Adrià de Besòs.

Amb data 8 de maig de 2024 el director de l'ARC va dictar Resolució de finalització del projecte de recuperació ambiental aprovat en data 3 de març de 2023, presentat pel MITERD, i per la qual, al mateix temps, es van aprovar també les actuacions complementàries i condicions de recuperació ambiental per causa de les tempestes Ciaran i Nelson.

3. Última documentació presentada i valoració

El 20 de desembre de 2024 la DEMARCACIÓ DE COSTES DE L'ESTAT A CATALUNYA (del MITERD) tramet a l'ARC l'informe corresponent a la finalització de les actuacions complementàries portades a terme a l'emplaçament (*post Ciaran i Nelson*) i l'acreditació de les feines de recuperació ambiental certificades per una entitat de control acreditada i habilitada (EC-SOL) segons Decret 60/2015.

Amb data 13 de gener de 2025 el Departament de Gestió de la Contaminació del Sòl de l'ARC ha emès un informe tècnic de valoració de la recuperació ambiental complementària.

L'informe esmentat, que resta incorporat a l'expedient i del qual s'ha de trametre còpia als diversos interessats i administracions implicades, entre d'altres aspectes, valora positivament les tasques de sanejament realitzades ja que han permès eliminar de forma permanent la capa de sorra superficial amb concentracions superiors als NGR per a altres usos i s'ha eliminat el risc inadmissible per als usuaris de la platja.

Es considera a l'informe que la recuperació voluntària certificada al desembre de 2024 ha assolit els objectius del projecte aprovat i es pot donar per acabada, sent la Platja del Litoral, a data de redacció de l'informe (gener 2025), apta per a l'ús previst.

Així mateix es destaca que, tot i haver finalitzat les tasques de recuperació, la Platja del Litoral presenta en alguns punts (10 de 79 mostres) i en profunditat concentracions de metalls per sobre dels nivells genèrics de referència que suposen un risc acceptable per a la salut humana i, per tant, es classifica com a sòl alterat, d'acord amb la normativa vigent, de manera que segons l'article 19 bis del Text refós de la Llei reguladora dels residus aprovat pel DL 1/2009, s'ha de presentar un programa de control i seguiment periòdic (PCS), que permeti valorar l'evolució de les substàncies contaminants en el temps i l'espai.

Pel que fa a la proposta de PCS, l'informe posa de manifest que la finalitat del mateix és la de fer un seguiment de l'evolució de l'afecció detectada en el sòl de l'emplaçament en l'espai i el temps, entenent com a afecció aquells paràmetres que presenten concentracions per sobre dels NGR per a l'ús concret de l'emplaçament, però no suposen un risc per a la salut de les persones. Donades les dinàmiques litorals actuals com a conseqüència del canvi climàtic, en alguns dels episodis la platja del litoral pateix modificacions que poden afectar la distribució de la sorra i en conseqüència, es podria posar en superfície la sorra amb afectació. Per tant, i per un principi de precaució, cal fer-ne un seguiment constant i exhaustiu al llarg del temps i en especial després de les tempestes que tinguin incidència en la orografia de la platja. La proposta de PCS haurà d'incorporar i definir el seguiment i actuacions que s'escaiguin per tal d'assegurar que la contaminació existent en profunditat no es mobilitza fins a la superfície de la platja i, per tant, que la capa superficial de sorra compleix valors per al seu ús al llarg de tot l'any, ja que es tracta d'una Platja d'ús anual.

Vist tot això, l'informe conclou que les feines de recuperació i verificació de la qualitat química del sòl per al seu ús es valoren adequades i suficients, i compleixen amb els requisits indicats a la Resolució d'aprovació del projecte de recuperació ambiental complementari en el marc de l'expedient Q0508/2023/1.

Es considera que la recuperació voluntària certificada el desembre de 2024 ha assolit els objectius del projecte aprovat i es pot donar per acabada, sent la platja apta, a la data de redacció de l'informe, per a l'ús previst.

D'acord amb l'anterior es proposa donar per finalitzades les tasques de recuperació ambiental per via voluntària de la Platja del Litoral de Sant Adrià de Besòs, inscriure l'emplaçament en el Registre administratiu de sòls alterats de la Generalitat de Catalunya i requerir a l'Ajuntament de Sant Adrià del Besòs que, en el termini màxim d'un mes presenti una proposta de Programa de Control i Seguiment periòdic de la Platja del Litoral que permeti valorar l'evolució en el temps i l'espai de la sorra superficial, i en concret que compleixi per al seu ús al llarg de tot l'any.

FONAMENTS DE DRET

- 1.** És d'aplicació la Llei 7/2022, de 8 d'abril, de residus i sòls contaminats per a una economia circular.
- 2.** Decret Legislatiu 1/2009, de 21 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora dels residus.
- 3.** Reial Decret 9/2005, de 14 de gener, pel qual s'estableix la relació d'activitats potencialment contaminants del sòl i els criteris i estàndards per a la declaració de sòls contaminats.
- 4.** Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques.
- 5.** Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.
- 6.** La competència per dictar la present resolució correspon al director de l'ARC, d'acord amb el que estableix l'article 19 lletra e) del Text refós de la Llei reguladora dels residus, aprovat pel DL 1/2009.

Així, tenint en compte els antecedents del cas, l'informe tècnic de data 13 de gener de 2025, les disposicions normatives esmentades, i la resta de normes de general i pertinent aplicació, en virtut de les competències que aquest organisme té atribuïdes, he tingut a bé dictar la següent:

RESOLUCIÓ

1. Declarar finalitzades i correctament executades les tasques complementàries de recuperació ambiental de la Platja del Litoral (àmbit E) ubicada al terme municipal de Sant Adrià del Besòs incloses en el projecte aprovat per l'ARC en data 8 de maig de 2024 (post tempestes *Ciaran i Nelson*). Atès que, d'acord amb l'informe tècnic de data 13 de gener de 2025, aquestes tasques es valoren adequades i suficients i han permès assolir els objectius establerts al projecte aprovat, essent apta la platja, a la data de signatura de la present resolució, per l'ús previst.

2. Fer constar aquest emplaçament al Registre administratiu de sòls alterats de Catalunya, incloent la informació relativa a que, en aquest cas, es precisa de Programa de Control i Seguiment periòdic d'acord amb el que estableix l'article 19 bis del Text refós de la Llei reguladora dels residus aprovat pel Decret Legislatiu 1/2009, de 21 de juliol, ja que hi roman part de l'afecció detectada, la qual suposa un risc acceptable per a la salut humana però que, en cas de mobilitzar-se en superfície, el risc pot canviar a inacceptable i, per tant, cal realitzar un seguiment constant i exhaustiu i, sobretot, després d'eventuals tempestes que tinguin incidència en la orografia de la platja.

3. Requerir a l'Ajuntament de Sant Adrià del Besòs la presentació davant l'ARC d'una nova proposta de Programa de Control i Seguiment (PCS), d'acord amb el que estableix l'article 19 del Text refós de la Llei reguladora dels residus, això en el termini d'un mes comptador des de la data de signatura de la present resolució. El PCS ha de permetre valorar l'evolució en el temps i l'espai de la qualitat de la sorra superficial i, en concret, vetllar perquè compleixi valors per al seu ús al llarg de tot l'any i que el sòl subjacent no aflora en superfície.

Totes les tasques relacionades han de ser realitzades per una entitat habilitada i acreditada com a entitat de control en l'àmbit sectorial de la prevenció de la contaminació del sòl (EC_SOL) i el subcamp d'actuació que pertorqui, segons el Decret 60/2015.

4. Informar al MITERD i a l'Ajuntament de Sant Adrià del Besòs que, si en actuacions que es puguin portar a terme a l'emplaçament, es detecta alguna afecció no avaluada fins ara això caldrà posar-ho en coneixement immediat de l'ARC.

Així mateix, recordar al MITERD, a la Demarcació de Costes a Catalunya i a l'Ajuntament de Sant Adrià del Besòs que qualsevol actuació sobre l'emplaçament objecte de la present resolució que comporti un risc potencial d'aflorament de contaminació s'ha de posar en coneixement de l'ARC i definir aquelles mesures de prevenció i gestió més adients per garantir l'ús de la platja litoral amb les garanties pertinents sobre la salut humana.

També cal tenir present que, per a futures tasques que impliquin la mobilització de les sorres de la Platja de Litoral sota les estructures soterrades existents (col·lector i cable de fibra òptica) i/o en profunditat en la resta de l'àmbit de la platja (per sota dels 80 cm), atès que s'han detectat concentracions superiors al valor objectiu, els treballadors de les obres hauran de disposar d'equips de protecció individual adequats i la sorra excavada s'haurà de gestionar d'acord amb la normativa vigent de residus.

5. La descontaminació voluntària complementària, ja finalitzada i verificada, que s'ha portat a terme a la platja s'ha de fer constar al registre administratiu de recuperacions voluntàries, tal i com estableix l'article 102.2 i 103 de la Llei 7/2022, un cop finalitzades i verificades les tasques addicionals.

Notificar la present resolució, donant a tots trasllat de l'informe tècnic de data 13 de gener de 2025, a:

- Demarcació de Costes de l'Estat a Catalunya
- Direcció General de la Costa y el Mar del MITERD
- Servei del Litoral de la Direcció General de Polítiques del Litoral del Departament de Territori Habitatge i Transició Ecològica
- donant trasllat de l'informe tècnic de data 13 de gener de 2025
- Ajuntament de Sant Adrià del Besòs
- Consorci del Besòs
- Agència Catalana de l'Aigua

Notificar la present resolució a la Fiscalia Provincial de Barcelona en relació a les Diligències processals 966/21 (diligències d'investigació 413/21) – Platja Sant Adrià, per a la seva informació, donant trasllat de l'informe tècnic de data 13 de gener de 2025.

Notificar la present resolució al Jutjat d'Instrucció núm. 5 de Badalona (procediment: prèvies 397/2023 Secció G) i a la Direcció General de la Policia - MOSSOS D'ESQUADRA (Sotscap de la Divisió de Medi Ambient) donant trasllat a tots dos de l'informe tècnic de data 13 de gener de 2025.

Indiqueu a tots els interessats que contra aquesta resolució, que no exhaureix la via administrativa, poden interposar recurs d'alçada davant el/la President/a de l'Agència de Residus de Catalunya, en el termini d'un mes, d'acord amb el que estableixen els articles 121 i 122 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques, i d'acord amb l'article 76 de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.

El Director de l'Agència de Residus de Catalunya